

Määräyksen antaminen ja teettämisuhan asettaminen; mereen uponnut henkilöauto, Rymättylä

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 30.09.2025 § 35

31/11.03.04.00/2024

Valmistelija

Ympäristöpäällikkö Saija Kajala

Asia

Hallintopakon asettaminen mereen uponneen henkilöauton ylös nostamiseksi ja pois toimittamiseksi.

Velvoitettava

Henkilöauto Citroen C3, rekisterinumero [REDACTED], mereen ajanut henkilö: [REDACTED] (myöh. "asianosainen")

Henkilöauton nykyinen sijainti

Henkilöauto Citroen C3, rekisterinumero [REDACTED], on uponnut mereen Naantalin Rymättylässä sen länsipuolella vesialueelle, kiinteistölle RN:o 529-490-0876-0002, Yht. *merivesialue*.

Uppoamispaikan lähin osoite maissa: Ajolantie.

Uppoamishetken jälkeiset koordinaatit: N60 24.122 ja E021 47.222

Tiedot henkilöautosta ja sen nykytilasta

Henkilöauto on Citroen C3, ja sen rekisterinumero on [REDACTED]. Henkilöauto sijaitsee pelastusviranomaiselta saadun tiedon mukaan noin 24 metrin syvyydessä edellä mainitussa paikassa.

Asian vireille tulo ja asianosaisen osallisuus asiaan

Ympäristönsuojeluun on tullut 8.1.2024 pelastusviranomaiselta ilmoitus henkilöauton uppoamisesta mereen 7.1.2024. Asianosainen on pelastusviranomaiselta saadun tiedon mukaan toiminut henkilöauton kuljettajana uppoamishetkellä.

Länsi-Suomen merivartiostolta 26.11.2024 vahvistetun tiedon mukaan asianosainen on toiminut henkilöauton Citroen C3, rekisterinumero [REDACTED], kuljettajana hetkenä, jolloin se on uponnut mereen.

Ympäristönsuojeluviranomaisen suorittamat toimenpiteet

Tarkastus

Kohteelle ei kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ole tehnyt tarkastusta henkilöauton hankalan sijainnin takia, mutta henkilöauton sijainti on pelastusviranomaisen todentama. Tieto sijainnista on toimitettu ympäristöpäällikölle sähköpostitse 8.1.2024.

Todetut ympäristö- ja terveyshaitat

Henkilöauton hylkääminen vesistöön aiheuttaa jätelain (646/2011) 72 §:n mukaista epäsiisteyttä sekä ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa. Vaarana on, että sääolosuhteet rikkovat entisestään henkilöautoa ja aallot ja tuulet irrottavat henkilöautosta tavaraa ja materiaalia, jotka roskaavat ympäristöä ja voivat aiheuttaa vesillä liikkujille turvallisuusriskin ja ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa. Mikäli henkilöautoa ei nosteta ylös ja toimiteta asianmukaiseen romuautoja vastaanottavaan paikkaan, aiheuttaa henkilöauto hylättynä vesistön roskaantumista ja mahdollisten haitallisten aineiden osalta ympäristön pilaantumista.

Asian aiemmat käsittelyvaiheet

Auton haltijalle on lähetetty selvityspyyntökirje, päivätty 9.1.2024, jossa on pyydetty selvitystä auton merestä nostamisen keinoista, aikatauluista ja kustannuksista. Auton haltija on toimitannut selvityksen 5.2.2024, jossa on esitetty kustannusarvio nostosta ja suunniteltu aikataulu toimenpiteelle.

Auton haltijalle on annettu selvityksen perusteella kehoitus nostaa henkilöauto juhannukseen 2024 mennessä. Puhelimitse 31.7.2024 auton mereen ajaneelta (asianosaiselta) saadun tiedon mukaan autoa ei ollut voitu vielä määräaikaan mennessä nostaa henkilökohtaisiin syihin vedoten. Sovittiin suullisesti uudeksi määräajaksi elokuun loppu 2024. Kuitenkin syyskuun puolella asianosaisen kanssa käydyn keskustelun mukaan autoa ei ollut ylös nostettu eikä ylös saataisi nostettua siitä aiheutuvien kustannusten takia. Auton haltijalle annettiin uusi kehoitus (kirje päivätty 12.9.2024) nostaa henkilöauto merestä 13.10.2024 mennessä. Auton haltijalta 28.10.2024 saadun selvityksen mukaan auton haltija ei autoa mereen ajanut, eikä auton haltijalla ollut myöskään mitään mahdollisuuksia, jolla olisi vahingon voinut välttää.

Kehotus ja asianosaisen kuuleminen

Asianosaiselle on annettu ensimmäinen asianosaiseen kohdistettu kehoitus ja kuuleminen 14.1.2025 päivätyllä kirjeellä. Kirje on pyritty toimittamaan asianosaiselle saantitodistuksella, haastemiestä apuna käyttäen ja lisäksi kirje on toimitettu sähköpostitse 28.1.2025 tiedossa olevaan sähköpostiosoitteeseen.

Koska asianosaista ei ole tavoitettu saantitodistuksella kirjeitse eikä haastemiestä apuna käyttäen, on ympäristönsuojeluviranomainen kehottanut asianosaista nostamaan henkilöauton ylös merestä suorittamalla tiedoksiannon hallintolain (434/2003) 62 a §:n mukaisesti julkaisemalla kuulutus yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla 26.6.2025-15.8.2025 välisen ajan. Kehotus ja kuuleminen lähetettiin myös sähköpostitse 25.6.2025 tiedossa olevaan osoitteeseen. Kehotukselle annettiin määräajaksi 15.8.2025. Tiedoksisaannin katsottiin tapahtuneen seitsemän vuorokauden kuluessa kuulutuksen julkaisemisesta eli 3.7.2025. Samassa yhteydessä asianosaiselle varattiin tilaisuus selityksen antamiseen asiassa määräpäivään 15.8.2025 mennessä jätelain 129 §:n ja uhkasakkolain 22 §:n mukaisesti. Selitystä ei ole jätetty määräaikaan mennessä.

Tarkastus kehotuksen noudattamisesta

Henkilöauton nostamista ei voi todentaa tarkastuksin ilman erikseen tilattavia sukellustöitä, mutta kehotuksen noudattamista ei katsota

noudatetun, koska asianosainen ei ole toimittanut tietoja nostotapahtumasta kuittikopioineen kehotuksessa asetetussa määräajassa.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Tehdyn tarkastuksen perusteella ja koska asianosainen ei ole esittänyt pätevää syytä laiminlyönnilleen, Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva ympäristö- ja rakennuslautakunta velvoittaa asianosaisen toimimaan jätelain (646/2011) 72 ja 126 §:n nojalla seuraavalla tavalla:

Päävelvoite

Naantalin kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta määrää asianosaisen nostamaan henkilöauton Citroen C3, rekisterinumero [REDACTED], merestä kiinteistöltä RN:o 529-490-0876-0002, *Yht. merivesialue*, ja toimittamaan se todisteellisesti asianmukaiseen romuautojen vastaanottoaikaan 31.3.2026 mennessä.

Henkilöauton nostoajankohdasta tulee ilmoittaa etukäteen kirjallisesti Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle osoitteeseen kirjaamo@naantali.fi.

Noston todistamiseksi tulee varsinainen nostotapahtuma dokumentoida riittävästi valokuvin, ja kuittikopiot aiheutuneista kuluista ja valokuvat nostotapahtumasta sekä tieto minne ylös nostettu auto on toimitettu noston jälkeen, tulee toimittaa edellä mainittuun kirjaamon osoitteeseen 31.3.2026 mennessä.

Tehoste päävelvoitteelle

Edellä antamansa päävelvoitteen tehosteeksi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen asettaa asianosaiselle jätelain 129 §:n nojalla uhan, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianosaisen kustannuksella (*teettämisuha*). Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä, ympäristönsuojeluviranomainen voi uhkasakkolain (1113/1990) 15 § 1 momentin nojalla määrätä teettämisuhan täytäntöönpantavaksi. Teettämistyöstä aiheutuneet kustannukset voidaan periä asianosaiselta uhkasakkolain 17 §:n mukaisesti siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perinnästä ulosottoon on säädetty.

Kuuleminen hallintopakon täytäntöönpanosta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen varaa samalla hallintolain (434/2003) 34 §:n sekä uhkasakkolain (1113/1990) 22 §:n mukaisesti asianosaiselle tilaisuuden tulla kuulluksi harkitun päävelvoitteen ja sen tehosteeksi asetetun teettämisuhan johdosta sekä antaa kirjallinen selitys asian ratkaisemiseen vaikuttavista tekijöistä. Selitystä pyydetään erityisesti siitä, onko esittää pätevää syytä päävelvoitteen noudattamatta jättämiselle.

Mahdollinen selitys liitteineen pyydetään toimittamaan Naantalin kaupungin kirjaamoon (kirjaamo@naantali.fi tai PL 43, 21101 Naantali) viimeistään 31.3.2026 mennessä. Määräajan noudattamatta jättäminen tai selityksen antamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä.

Ratkaisun perustelut

Jätelain 126 §:n perusteella valvontaviranomainen voi

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä tai määrätä asianosaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

2) määrätä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Jätelain 129 §:n mukaan viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltä tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Jätelain 5 §:n määritelmän mukaan jätteellä tarkoitetaan esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Jätelain 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (*roskaamiskielto*).

Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

Henkilöauto on ollut meren pohjassa yli puolitoista vuotta ja täten se on jätelain 72 §:ssä kuvatulla tavalla hylätty, ottaen huomioon, että asianosainen ei ole reagoinut lukuisiin yhteydenottoihin. Tämän perusteella katsotaan, että asianosainen on tietoisesti hylännyt henkilöauton mereen ja asiassa voidaan soveltaa jätelakia.

Henkilöauto on todennäköisesti muuttunut meressä viimeistäänkin nyt kuluneessa ajassa ajokelvottomaksi. Henkilöauton mereen ajanut henkilö on velvollinen roskaajana nostamaan henkilöauton ylös merestä ja toimittamaan sen asianmukaiseen romuautojen vastaanottopaikkaan.

Koska asianosainen ei annetuista kehotuksista huolimatta ole poistanut henkilöautoa vesistöstä, on perusteltua määrätä asianosainen teettämistyön uhalla laittamaan asia kuntoon. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen asettaa päävelvoitteen tehosteeksi teettämisuhan sen varalta, että asianosainen laiminlyö päävelvoitteen toteuttamisen määräajassa. Teettämisuhan asettamisella varmistetaan, että henkilöauto voidaan nostaa ylös ja toimittaa asianmukaiseen paikkaan tämän jälkeen. Teettämistyö tulee sisältämään auton nostamistyön ylös vesistöstä maalle ja henkilöauton edelleen toimittamisen asianmukaiseen jätteen vastaanottopaikkaan. Teettämiskuluja katetaan jätelain 130 §:n nojalla mahdollisista romuauton myynnistä saatavista tuotoista.

Jätelain 130 §:n mukaan, jos irtaimeen omaisuuteen kohdistuva teettämishuoka on määrätty pantavaksi täytäntöön ja omaisuudella on rahallista arvoa, valvontaviranomaisella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi taikka siirtää omaisuuden myynti ulosottoviranomaisille. Mahdollinen ylijäämä on palautettava alkuperäiselle omistajalle.

UHKASAKKOLAIN 22 §:N MUKAAN ASIANOSAISELLE ON ENNEN TEETTÄMISUHAN ASETTAMISTA JA TÄYTÄNTÖÖN PANTAVAKSI MÄÄRÄÄMISTÄ KOSKEVAN ASIAN RATKAISEMISTA VARATTAVA TILAISUUS SELITYKSEN ANTAMISEEN SITEN KUIN HALLINTOLAIN (434/2003) 34 §:SSÄ SÄÄDETÄÄN.

Päätöksen täytäntöönpano

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen määrää, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Perustelu

Henkilöauton nostaminen mahdollisimman pian pois vesistöstä on erityisen tärkeää roskaantumisen ehkäisemiseksi ja ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaran ehkäisemiseksi.

Sovellutut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011) 5, 13, 24, 72, 73, 75, 126, 129, 130 ja 139 §
Hallintolaki (434/2003) 34, 36, 60 ja 62 a §
UHKASAKKOLAKI (1113/1990) 15, 17, 22, 23 ja 24 §

Maksu

Maksutta

Päätöksestä tiedottaminen

Tiedoksianto asianosaiselle suoritetaan uhkasakkolain edellyttämällä tavalla saantitodistuksella ja haastemiestä apuna käyttäen.

Jäljennös päätöksestä

Asianosainen
Auton haltija
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Liitteet

Valitusosoitus

Pöytäkirja tarkistetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Ympäristöpäällikön päätösehdotus hyväksyttiin.